

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดี ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดี ที่โรงเรียนได้จัดให้มีขึ้นในปีการศึกษา 2527 โดยมีรายละเอียดของวัตถุประสงค์ และวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดีในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6
2. เพื่อศึกษามิวนุหาการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดีในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้าหมวดกิจกรรมของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ซึ่งมีจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 119 โรงเรียน จึงมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ปีการศึกษา 2527 โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 119 คน

1.2 ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนที่รับผิดชอบสายงาน กิจกรรมของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ปีการศึกษา 2527 โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 119 คน

1.3 หัวหน้าหมวดกิจกรรมที่รับผิดชอบการจัดกิจกรรมของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ปีการศึกษา 2527 โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 119 คน

รวมประชากรทั้งสิ้น 357 คน จากโรงเรียน 119 โรงเรียน

การสุ่มตัวอย่างประชากร มีขั้นตอนดังนี้

ก. คำนวณกลุ่มตัวอย่างประชากรเพื่อหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยใช้สูตร ทาโรยามาเน (Taro Yamane 1970 : 581-583)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 188 คน

ข. คำนวณหาจำนวนโรงเรียนโดยนำจำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่างหารด้วยจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน โรงเรียนละ 3 คน ได้จำนวนโรงเรียนคือ

$$\frac{188}{3} = 63 \text{ โรงเรียน}$$

ค. นำจำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างไปหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามโรงเรียน ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก ได้กลุ่มตัวอย่างตามตารางดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จังหวัด	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ลพบุรี	6	3	4	2	11	6
สิงห์บุรี	2	1	4	2	6	3
พระนครศรีอยุธยา	7	4	8	4	14	7
ชัยนาท	2	1	5	3	6	3
สระบุรี	5	3	6	3	7	4
อ่างทอง	2	1	5	3	7	4
อุทัยธานี	1	1	2	1	9	5
รวม	25	14	34	18	60	32

ง. การสุ่มโรงเรียนใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากโรงเรียนแต่ละขนาด จะได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ 14 โรงเรียน ขนาดกลาง 18 โรงเรียน ขนาดเล็ก 32 โรงเรียน รวมจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 64 โรงเรียน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 192 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

2.1 แบบสอบถามเป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนที่รับผิดชอบสายงาน กิจกรรม และหัวหน้าหมวดกิจกรรม เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดี มีลักษณะเหมือนกัน

2.2 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารโรงเรียนเป็นคำถามเกี่ยวกับนโยบายของโรงเรียน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักเรียน แผนการจัดกิจกรรมนักเรียน การจัดกิจกรรมนักเรียน การประเมินผล และปัญหาการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดี ที่นอกเหนือจากคำถามในแบบสอบถาม

ลักษณะของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ มีดังนี้

1. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ก. ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพซึ่งเป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งปัจจุบัน เป็นแบบสอบถามที่กำหนดให้เลือกตอบ (Check-list)

ข. ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดีในค่านต่อไปนี้

1. นโยบายของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดี

2. แผนงานและโครงการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดี

3. วิธีการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดี

4. องค์ประกอบของการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดี

5. การประเมินผลการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดี เป็นแบบสอบถามที่กำหนดให้เลือกตอบ (Check-list) และแบบปลายเปิด (Open-ended)

ค. ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดี เป็นแบบสอบถามแบบกำหนดให้เลือกตอบ (Check-list) และแบบปลายเปิด (Open-ended)

2. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structured interview) เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดี ในค่านต่อไปนี้

ก. นโยบายของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดี

ข. เป้าหมายของแผนการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดี

ค. วิธีการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดี

ง. การประเมินผลการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดี

จ. สภาพปัญหาการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดี

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีหนังสือราชการจากผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ส่งถึงผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร พร้อมกับจัดส่งแนวทางการสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ไปพร้อมกับหนังสือราชการ ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และนัดหมายวันเวลาให้สัมภาษณ์ พร้อมรับแบบสอบถามคืน

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถจำแนกรายละเอียด ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนที่ส่งไป		จำนวนที่ได้รับ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	64	100	58	90.63
ผู้ช่วยผู้บริหาร	64	100	58	90.63
หัวหน้าหมวดกิจกรรม	64	100	58	90.63
รวม	192	100	174	90.63

จากตารางที่ 1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารคิดเป็นร้อยละ 90.63 เป็นผู้ช่วยผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 90.63 และเป็นหัวหน้าหมวดกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 90.63 สำหรับผู้ให้สัมภาษณ์ จากจำนวนที่ขอสัมภาษณ์ทั้งสิ้น 64 คน สามารถติดต่อทำการสัมภาษณ์ได้จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 98.44

การเสนอข้อมูล

การเสนอข้อมูลทำดังนี้

1. แบบสอบถาม เสนอข้อมูลในรูปตารางและคำอธิบายประกอบ
2. แบบสัมภาษณ์ เสนอข้อมูลดังนี้
 - 2.1 เสนอเป็นความเรียง
 - 2.2 เสนอในรูปตารางและคำอธิบายประกอบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจัดทำดังนี้

ก. ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่งปัจจุบัน ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบัน วุฒิการศึกษา วิเคราะห์ โดยการหาค่าความถี่ และร้อยละ

ข. ส่วนที่ 2 การจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดี

1. วิเคราะห์การจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดี โดยส่วนรวมของโรงเรียน

2. วิเคราะห์การจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดี 10 ประเภท ในประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ วันที่ 1 พฤษภาคม 2521 ในส่วนต่าง ๆ ดังนี้

- ก) ผู้ดำเนินการจัดกิจกรรม
- ข) สถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม
- ค) เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม
- ง) งบประมาณที่ใช้ในการจัดกิจกรรม
- จ) การเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน
- ช) การประเมินผลกิจกรรมนักเรียน

ค. ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดี

1. วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดีโดยส่วนรวม

2. วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดี 10 ประเภท ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ก) บุคลากร
- ข) สถานที่
- ค) เวลา
- ง) งบประมาณ
- จ) วัสดุอุปกรณ์
- ช) วิธีการจัด

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่และร้อยละ และรวบรวมรายการและรายละเอียดที่ได้จากการสัมภาษณ์ ตลอดจนรวบรวมข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดี

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าความถี่ หาได้จากตารางแจกแจงความถี่
2. ค่าร้อยละ หาได้จากสูตร

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ของทั้งหมด}} \times 100$$

(คณิต อินจันทร์ณรงค์ 2516 : 2)